



<p>Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan</p> <p>G. D. DUURSMA. Rijperkerk, post Hardegarrijp (Friesland).</p>	<p>Redactie: G. D. DUURSMA.</p> <hr/> <p>Girorekening No. 133550 - Rijperkerk (Fr.)</p>	<p>Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat</p> <p>Adres:</p> <p>Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Amalia van Solmsstraat 80, DEN HAAG.</p>
<p>Bestuur: A. F. H. BLUINING, <i>Voorzitter</i>, Hohorst, Hamersveld; Mej. J. J. E. v. d. THOORN, <i>Secretaresse</i>, den Haag; G. D. DUURSMA, <i>Penningmeester</i>, Rijperkerk, post Hardegarrijp (Friesland); M. W. B. VAN OOSTEN, Den Haag, de Ruyterstraat 18.</p>		

1943.

In de oneindige keten der jaren bereikten we weer een nieuwe schakel, het jaar 1943, welk jaar naar we vertrouwen het 24ste levensjaar van Succulenta zal worden.

Nu bij den aanvang van dat jaar een groot deel der wereld door oorlog geteisterd wordt en een groot deel der menschheid onder de gevolgen van oorlog gebukt gaat, is het moeilijk om onzen leden een vroolijk: „Veel heil en zegen in het nieuwe jaar”, toe te roepen en gelukwenschen uit te spreken, waarvan de vervulling mag worden verwacht. Toch willen wij hen allen het beste toewenschen in het komende jaar. Wij willen verder hen, die ons in het afgelopen jaar behulpzaam waren, bedanken en hen verzoeken ons met raad en daad te blijven steunen. Wij willen de hoop uitspreken, dat onze vereeniging met haar werk zal kunnen blijven doorgaan en dat ons maandblad dit jaar, dat zeker niet gemakkelijker zal zijn, dan het vorige, zal kunnen blijven bestaan.

Wij willen 1943 ingaan met den ernstigen wil ons best te blijven doen en wij willen het oog richten op de toekomst als de oorlog tot het verleden behoort, en de vrede, die ons nu als een lichtend visioen voor oogen zweeft, werkelijkheid is geworden.

HET BESTUUR.

REBUTIA OCULATA W e r d

Deze *Rebutia* in bloei is als een sprookje. De naam *oculata*, hetgeen beteekent van een oog voorzien, geeft reeds weer hoe eigenaardig de bloem gekleurd is. Deze verloopt in zones en wordt van vurig blauwachtig karmijnrood naar het midden geelachtig. Als een pupil in het oog komt dan de bundel van violet karmijnroode meeldraden met de gele helmknopjes. Maar laat ik U de plant en bloem weergeven, zooals ze door Prof. Dr. E. W e r d e r m a n n beschreven zijn in „Bluehende Kakteen und andere sukkulente Pflanzen”, 15 sept. 1935.

De plant is kort cilindrisch, tot ongeveer 7.5 cm lang en 5.5 cm breed, sterk spruitend. De kleur van de epidermis is mat glanzend groen. Ribben 10 tot 14, ongeveer 5-8 mm hoog, recht of iets spiraalvormig gedraaid aflopend, scherp van elkaar gescheiden, niet in wratten opgelost, maar door meer of mindere diepe insnijdingen tusschen de areolen gebocheld. De enkele knobbeltjes zijn tepelachtig afgerond. De areolen zijn 5-6 mm van elkaar verwijderd, iets langwerpig van vorm, in de jeugd zwak wit wollig, later bijna kaal. De doorns typisch 6-8, alle randstandig, ongelijk van lengte, de bovenste zijwaartsche meestal het langst, tot 12 mm lang, gewoonlijk korter. borstelig, buigzaam, recht of gebogen, wit of zelden iets geelachtig, aan de basis iets verdikt en aldaar bruin gekleurd.

De bloemen verschijnen gewoonlijk uit de onderste helft van de plant en zijn ongeveer 4.5 cm lang en 4.5-5 cm breed. Het vruchtbeginsel is plat kogelig, ongeveer 4-6 mm in doorsnede, van buiten witachtig met lichtgroene schubjes. die in de oksels fletsgeelachtige eenigszins viltige wol en ongeveer 1 tot 4 rechte of gebogen ca. 2-5 mm lange witachtige haarborstels dragen. De bloembuis is in verhouding kort en relatief breed trechtervormig, in totaal ongeveer 1-1.2 cm lang, aan de buitenzijde matglanzend witachtig, met lancetvormige sappig groene schubjes en spinnewebachtige fijne lichte wol, soms ook met een haarborsteltje in de oksels. De buitenste bloembladen zijn tot 2.3 cm lang en 0.5 cm breed, aan de buitenzijde groenachtig, aan den rand iets roodachtig, meestal toegespitst, soms bovenaan met een groven tand, De binnenste bloembladen ongeveer 2-2.3 cm lang, bovenaan tot ongeveer 0.9 cm breed, iets spatelvormig, aan den bovenrand wit met een opgezet puntje en dikwijls onregelmatig ingesneden, aan de buitenzijde karmijnviolet, aan de basis bleek, aan de binnenzijde de bovenste helft vurig of iets blauwachtig karmijn, de onderste helft geelachtig

tot goudbronsachtig getint. De keel is witachtig. De meeldraden onderaan slechts ongeveer 1.5 mm met de bloembuis vergroeid, dan vrij, over den buiswand verdeeld, diep karmijn-violetachtig van kleur. De helmknopjes zijn bleekgeel. De stamper is ongeveer 2.3 cm lang, bleekgroen van kleur, met ongeveer 8 bleekgroene stempels van 2.5-3 mm lengte, die penseelachtig samenstaan en een weinig boven de meeldraden uitkomen.

Tot zoover de beschrijving van Prof. We r d e r m a n n.

Ik heb deze beschrijving volledig weergegeven, omdat tezelfder tijd door B a c k e b e r g in zijn „Blätter fuer Kakteenforschung“, September 1935 werd gepubliceerd *Lobivia euanthema*. De vrij onvolledige beschrijving van deze plant luidt daar:



Digitorebutia oculata Werd.

Foto Buining.

Kleinkoppige zoden van geringen omvang met langen knolwortel. Enkele plant stomp, bladgroen, langwerpig, tot 5 cm hoog en 3 cm breed, meestal veel kleiner. Loodrechte, geheel vlakke, zwak gebochelde en tot 3 mm brede ribben met 12 glaswitte borstels. roodachtig aan den voet, de beide bovenste tot 1 cm lang. Bloemen prachtig in drie rijen gekleurd, van binnen roodachtig, dan geelrood, van buiten karmijnrood, daarbij zwak gestreept, of de buitenste

bloembladen in het midden donkerder getint. Onderscheidt zich van *Lobivia pygmaea* door de bloem, alsmede de lange borstels. Vindplaats bij de Boliviaansche grens op 3500 m hoogte.

Van *Rebutia oculata* geeft Prof. W e r d e r m a n n geen vindplaats op. Beide planten gelijken in deze beschrijvingen oogenschijnlijk niet op elkaar. De vrij groote verschillen in de afmetingen der planten vinden in hoofdzaak hun oorzaak in het feit, dat Prof. W e r d e r m a n n zijn plant heeft beschreven naar hij A. H a h n in Lichterfeld geënte importplanten, terwijl B a c k e r b e r g zijn gegevens ontleent aan ongeënte importmateriaal.

Beide soorten heb ik sinds eenige jaren in cultuur, zowel geënte als ongeënte, maar veel wezenlijk verschil heb ik tot dusver niet kunnen ontdekken. Mochten deze planten identiek zijn, dan behoort de naam te zijn *Rebutia oculata*, aangezien de publicatie van B a c k e r b e r g in Sept. 1935 zonder Latijnsche diagnose geschiedde. Deze diagnose verscheen eerst in 1936 in zijn Kaktus A B C.

Bij verschillende kweekers komen nog enige planten voor, die tot deze groep behooren. Zij staan gewoonlijk onder den naam van *Rebutia* of *Lobivia pygmaea*, doch hebben met deze plant niets te maken.

De groep planten rond *Rebutia oculata* kan worden ondergebracht in het geslacht *Digitorebutia*. B a c k e r b e r g, die deze planten aanvankelijk plaatste in het geslacht *Lobivia*, ondergeslacht *Pygmaeolobivia*, heeft in Juni 1942 het subgenus *Pygmaeolobivia* overgebracht naar het genus *Mediolobivia*.

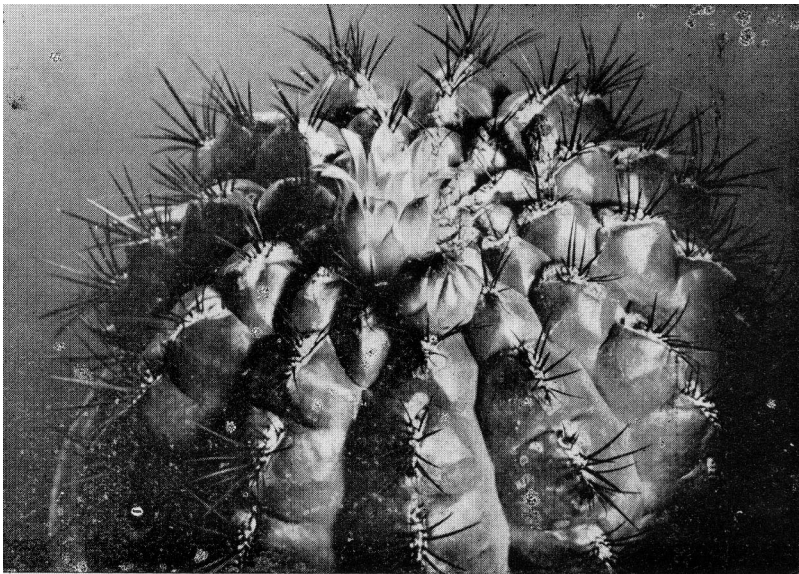
De hierboven omschreven plantengroep behoeft nog nadere bestudeering. In het geslacht *Digitorebutia* neemt ze een afzonderlijke plaats in. In het algemeen zijn ze forscher dan de overige tot dit geslacht behorende planten. De bloemknoppen zijn groen gekleurd, terwijl het hymen meer ontwikkeld is. De meeldraden zijn gewoonlijk donker violetrood. De lengte van de vergroeiing van stamper, meeldraden en bloembuis is hoogstens 0.6 tot 1.5 maal de dikte der doorsnede van de bloembuis ter plaatse. De bloem is in het algemeen aanmerkelijk forscher en de kleur verloopt gewoonlijk geschaduw. De bloemen openen zich bijzonder vroeg in den ochtend.

Geënte geven de planten in de cultuur geen moeilijkheden, al moet ik waarschuwen tegen een te sterk groeienden onderstam.

A. F. H. BUINING.

HET GESLACHT OROYA Br. et R.

Tot de geslachten, welke langen tijd monotypisch zijn gebleven, behoort het door B r i t t o n en R o s e voor *Echinocactus peruvianus* K. Sch. ingestelde geslacht *Oroya*. Ofschoon deze auteurs schrijven, dat *Echinocactus aurantiacus* Vaupel misschien ook tot het geslacht *Oroya* gerekend moet worden, is dit toch zoo goed als zeker niet het geval. Volgens de beschrijving van V a u p e l wijkt de plant, zoowel als de bloem, aanmerkelijk af van het Oroyatype en daar de plant later niet meer gevonden is, ontbreken verdere gegevens.



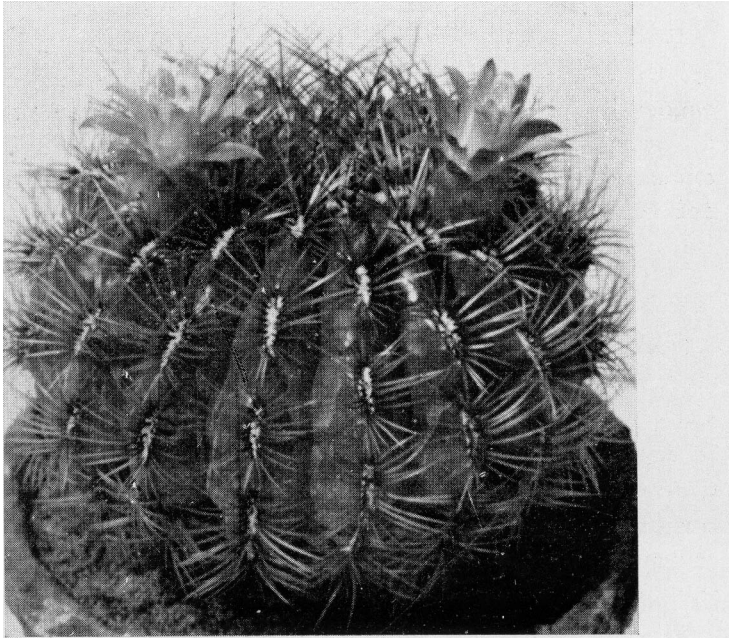
Oroya peruviana (Sch.) Br. et R.

Foto Dr. C. L. Harders.

De naam *Oroya* is ontleend aan het dorp in Peru, gelegen in het gebergte boven Lima, waar Dr. R o s e de typeplant vond.

Oroya peruviana (K. Sch.) Br. et R. in 1903 door S c h u m a n n beschreven, is een zeer mooie, bolvormige, van boven iets afgeplatte, donker groene plant met een glanzende opperhuid. De 15-21 lage vlakke ribben zijn verdeeld in breede platte tuberkels met langwerpige arealen. De 16-20 randdoorns zijn zeer ongelijk van lengte, de langste worden 2 cm. Zij zijn roodbruin van kleur en staan eenigszins gespreid.

Soms komen 4 middendoorns voor, welke forscher zijn dan de randdoorns en zwartbruin gekleurd, doch dikwijls ontbreken zij. De plant blijft enkelvoudig; De bloemen ontstaan aan den top aan den bovenkant van de lange areolen. Zij zijn klokvormig, 1,5 - 2 cm lang met een zeer korte, naakte bloembuis. De meeldraden zijn op de bloembuis geplaat en worden door de bloemblaadjes ingesloten. Het vruchtbeginsel heeft kleine schubben, waartusschen eenige haren te voorschijn komen. De buitenste bloemblaadjes zijn roodachtig, de binnenste vleeschkleurig naar onder geel wordend. De stijl is van boven vleeschkleurig, de stempels zijn bleek geel. De vrucht is kort, knotsvormig en glad. De ronde, zwarte zaden



Oroya neoperuviana Bckbg.

Foto de Veen.

zijn vrij groot. Wanneer de plant een voldoende grootte heeft bereikt bloeit zij zeer rijk.

In het Andesgebergte van Midden Peru, trof Dr. Rose in 1914 *Oroya perucxiana* in vrij grooten getale aan. in gezelschap van *Opuntia floccosa*. Zij trekt zich zeer diep in den grond terug, zoodat zccals Dr. R o s e schrijft, alleen de platte top boven de

ken van het steenige plateau, waar de planten groeien, uitsteekt. Zij is nu vrij zeldzaam geworden, daar zij op haar natuurlijke groeiplaatsen uitgestorven schijnt te zijn. B a c k e b e r g kon haar op zijn bekende reizen in Peru niet terug vinden. Wel vond hij in dezelfde gebieden een plant, die veel overeenstemming vertoont met *Oroya peruviana* en die hij dan ook *Oroya neoperuviana* noemde.

Oroya neoperuviana Bckbg. heeft dezelfde habitus als *Oroya peruviana* terwijl de bloemen ook gelijk zijn. Het verschil schuilt voornamelijk in de bedoorning. Middendoorns ontbreken, de randdoorns liggen veel vlakker tegen het plantenlichaam aan. De stand der doorns is sierlijker, de kleur meer variabel, deze loopt van geel over bruin tot rood toe.

In cultuur leveren de planten, geënt, geen bijzondere moeilijkheden op, wanneer men hen behandelt. zooals hooggebergte planten behandeld moeten worden en zij dus in de eerste plaats ook 's winters veellicht ontvangen kunnen. Wortelecht groeien zij zéér langzaam; een voordeel van de ongeënte planten is, dat zij enkele graden vorst goed verdragen kunnen.

TH. DE HAAS.

IETS OVER ONZE RHIPSALIDEAE.

Het kassencomplex van „Vijversburg” met haar veelsoortige plantenschatten leent zich niet bijzonder tot het kweken van Cactussen; de temperatuur is daarvoor te hoog en de atmosfeer te vochtig, maar de Rhipsalideae, tropische oerwoudplanten met epiphytische levenswijze, gedijen er uitstekend. En van deze, door de gewone liefhebbers slechts spaarzaam verzamelde Cactussoorten, hebben wij, in de anderhalf jaar van ons verblijf alhier, reeds een aardige collectie bijeen gebracht.

Uit den aard der zaak zijn het meerendeels nog jonge planten, maar in een warme vochtige omgeving groeien de Rhipsalissen vlug, zoodat ettelijke soorten al geheel het voorkomen van volwassen planten gekregen hebben. Vandaar, dat de best ontwikkelde den vorigen winter reeds bloeiden, en er binnenkort nog meer zullen volgen.

Zoo b.v. *Rhipsalis cassytha* Gaertn. met haar lange, dunne, stengels, van buiten groene, van binnen witachtige bloempjes, gevolgd door witte besjes. Verder *Rh. mesembrianthemoides* Haw. en *Rh. grandiflora* Haw., beide met witte bloempjes, bij de eerste gevolgd

door witte, bij de laatste door roode bessen, *Rh. cereuscula* Haw. (= *R. Saglionis* Otto) heeft witte bloempjes en witte besjes.

Mooier vinden wij *Rh. pentaptera* Pfeiff. met haar vijfkantige leden, van binnen witte, van buiten iets roodachtige bloempjes en witte besjes. *Rh. Tonduzii* Web. lijkt veel op de voorgaande, doch blijft in alles kleiner.

Algemeen bekend is de Kerstcactus (*Rh. Houlettiana* Lem. = *Rh. Regnellii* Lindb.) met meer dan een meter lange bladachtige leden, welke den vorigen winter overdekt was met roomwitte bloempjes en nu weer een rijken bloei belooft.

Interessant is *Rh. pachyptrra* Pfeiff, met dikke, bijna cirkelronde, krachtig generfde, fraai rood gekleurde leden. Deze soort bloeide voorgaanden winter met talrijke geelachtige bloempjes en staat nu al weer vol knoppen. Daarnaast kweeken wij de Epiphyllumachtige *Rh. rhombea* Pfeiff en *Rh. crispata* Pfeiff, de laatste met eigenaardig gedraaide leden.

Rhypsalis paradoxa Salm heeft nu reeds stengels van een meter lengte. De driekantige leden zijn wonderlijk aaneengesnoerd, de scherpe kant van het eene lid is gehecht aan de vlakke zijden van voorgaande en volgende leden.

Aardig is ook *Rh. cavernosa* Lindb. met vlakke, lange leden, bijna het geheele jaar door bloeiend met witte bloempjes en langwerpige, roode vruchten. *Rh. squamulosa* K. Sch. (= *Lepismium commune* Pfeiff) heeft vrijwel dezelfde groeiwijze, maar is in alles veel forscher; deze soort bloeide den afgelopen zomer onafgebroken met witte bloempjes.

Hariota salicornioides D.C. ontbreekt al evenmin en bloeide aan de fleschvormige leden heel aardig met gele bloempjes. Maar het mooist van alle is toch *Rhypsaliopsis rosca* Br. & R., een klein, gedrongen plantje, precies een miniatuur lidcactus, met 4 cm. groote, prachtig rose bloempjes omstreeks Paschen overrijk bloeiend.

Behalve bovenstaande soorten hebben we ook nog *Rh. pilocarpa* Löfgren met ronde, borstelachtig behaarde leden, welke echter tot nu toe niet in bloei kwam.

Verder *Rh. anceps* Web., welke veel op *Rh. cavernosu* lijkt. *Rh. teres* Stend. (= *Rh. conferta* S.D.), *Rh. gibberula* Web. en *Rh. Warmingiana* K. Sch., doch deze zijn nog klein en hebben ook nog niet gebloeid.

Uitgezonderd *Rhypsaliopsis rosea*, welke evenals Epiphyllum in potjes gekweekt wordt, kweeken wij de grootere exemplaren van de

Rhipsalideae in Orchideeënmandjes met bladaarde en veenmos of in hangpotten met een humusrijk grondmengsel, waarin ze uitstekend groeien.

Wie een warme kas bezit, wordt het aanleggen eener Rhipsaliscollectie warm aanbevolen. Dit cactusgeslacht is het stiefkind, doch verdient weer meer in het middelpunt der belangstelling geplaatst te worden. Vooral ook, omdat de verschillende species zulke mooie studieobjecten vormen. Dr. F r i e d r i c h V a u p e l, indertijd Voorzitter van de Deutsche Kakteen-Gesellschaft, die op 4 Mei 1927 door gasverstikking zoo jammerlijk en ontijdig om het leven kwam, begon in 1925 met het schrijven eener nieuwe monographie



Rhipsalidopsis rosea Br. & R.

Fotoarchief Succulenta

der Cactaceae, waarvan slechts twee afleveringen verschenen. Doch juist in deze twee afleveringen wordt het geslacht Rhipsalis en daaraan verwante geslachten uitvoerig behandeld. Wij prijzen ons gelukkig, dat wij deze twee afleveringen persoonlijk van Dr. V a u p e l mochten ontvangen.

En wij hopen de voornaamste der beschreven soorten nog eens aan onze collectie te kunnen toevoegen. Mochten er onder onze

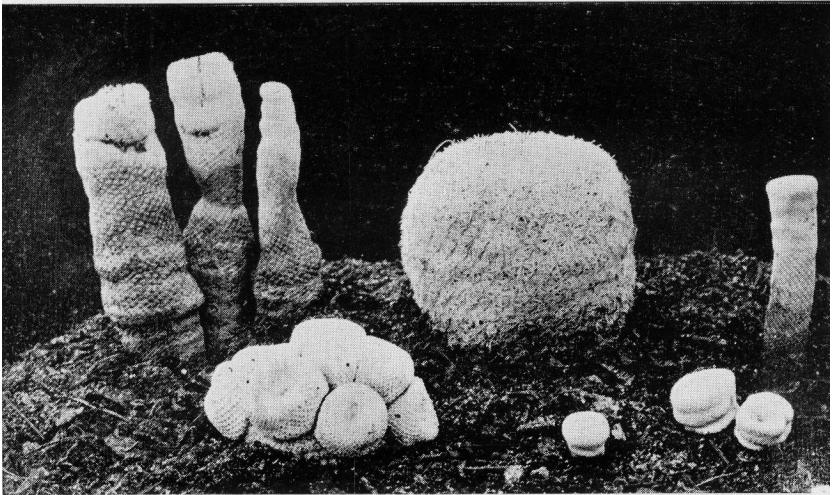
lezers zijn, die andere dan de door ons genoemde soorten bezitten, zozullen zij ons met toezending van een stekje zeer verplichten. Wederkeerig geven wij dan gaarne stek van een andere soort in ruil.

Rijperkerk (Fr.), Huize „Vijversburg“.

G. D. DUURSMA.

EPITHELANTHA MICROMERIS (Eng.) W e b.

In het geslacht *Epithelantha* is slechts één soort opgenomen, n.l. *E. micromeris* (micromeris = uit kleine deelen bestaande). Deze plant werd in 1898 door E n g e l m a n n als *Mamillaria Epithelantha* beschreven. De uiterlijke vorm, de bloem en de vrucht gelijken dan ook zooveel op die der *Mamillaria*'s, dat het niet te verwonderen is, dat men deze plant vroeger ook tot dit geslacht rekende. In tegenstelling echter tot de *Mamillaria*'s ontstaan de



Epithelantha micromeris (Eng.) Web.

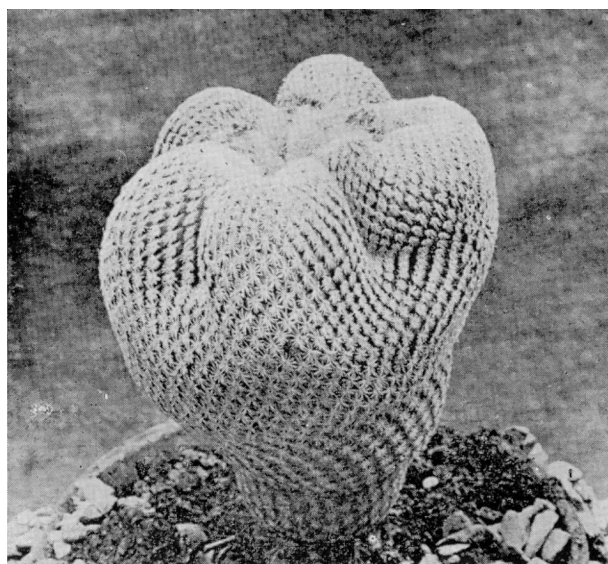
Foto de Laet.

bloemen niet uit de oksels of uit groeven op de tepels, doch uit de areolen. In het systematisch overzicht van B a c k e b e r g wordt *Epithelantha* gerangschikt onder Natio 19, *Boreoechinocacti*.

De plant is kogelvormig en slechts enkele centimeters groot, grooter dan 5 of 6 cm wordt ze niet. Zij spruit zeer matig, zoodat van een zodevormigen groei niet gesproken kan worden. De areolen

dragen zeer vele witte randdoortjes; middendoorns ontbreken. Door deze talrijke randdoorns is er niets meer van het plantenlichaam te zien. De jongste areolen dragen een weinig witte wol. De kleine bloemen zijn lichtroze van kleur en komen uit de areolen nabij den top, gewoonlijk met verscheidene tegelijk, te voorschijn.

Er komen eenige verschillende vormen van *Epithelantha micromeris* voor, waarbij er zijn met een forscheren bouw en van middendoorns voorzien.



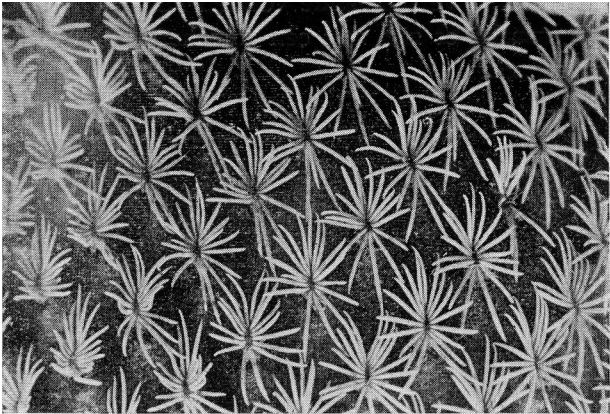
— *Epithelantha micromeris* (Eng.) Web.
Cristaatvorm.

Foto Schouwerwou.

De populaire naam is „Knoopcactus”. Zij is niet lastig te kweken, wanneer ze veel zon en warmte ontvangt. Als men het over den kop gieten vermijdt, en de plant een lichte standplaats heeft, behoudt zij haar mooie krijtwitte doorns. Ze groeit zeer langzaam; toch moet men haar liever niet enten, teneinde een mooien gedrongen vorm te behouden. Ze komt voor o.a. op de naakte bergtoppen van Zuidwest Texas.

In cultuur zien we den kamvorm van *Epithelantha micromeris* tamelijk veelvuldig. De plant groeit dan uiterst langzaam, hetgeen voor een cristaat meestal zeer wenschelijk is, omdat de meeste vlug

groeïende cristaten vaak na enkele jaren als het ware zichzelf in den weg groeien en men genoodzaakt is de plant in stukken te snijden om deze weer opnieuw te enten. De plant op bijgaande foto heeft zich bij den Heer S c h o u w e r w o u vroeger te 's-Grav-



Vergrooting van de doorns.

Foto Schouwerwou.

venhage, thans te Duiven (Gelderl.) tot een zeer fraai exemplaar ontwikkeld. De derde foto geeft een vergrooting van de doorns te zien.

M. W. B. VAN OOSTEN.

INHOUD: 1943. - *Rebutia oculata*. - Het geslacht *Oroya*. - Iets over onze *Rhipsalideae*. - *Epithelantha micromeris*.

Verantwoordelijk redacteur: J. J. E. van den Thoorn, 2de redactrice, Den Haag.
 Verantwoordelijk voor de advertenties: J. J. E. van den Thoorn, Den Haag.
 Uitgever: Vereeniging Succulenta, gevestigd te Leeuwarden.
 Drukker: Firma J. van Druten, Drukkerij de Industrie, Voorstraat 90. Utrecht.
 Verschijnt: maandelijks.
 Abonnementsprijs: lidmaatschap der Vereeniging f 3.- per jaar.
 Prijs per nummer: wordt niet per nummer verkocht.
 Kenformule der Vakgroep Tijdschriften V.P. 1955